

آئین نامه جهانی مبارزه با دوپینگ

لیست ممنوعه سال ۲۰۱۰

استاندارد بین المللی

ترجمه و تدوین : ستاد ملی مبارزه با دوپینگ

آئین نامه جهانی مبارزه با دوپینگ

لیست ممنوعه سال ۲۰۱۰

استاندارد بین‌المللی

متن رسمی لیست مواد ممنوعه توسط آژانس جهانی مبارزه با دوپینگ WADA پیگیری شده و به دو زبان فرانسوی و انگلیسی چاپ و منتشر خواهد شد. در مواقع بروز اختلاف بین نسخه انگلیسی و فرانسوی ملاک اصلی نسخه انگلیسی خواهد بود.

این لیست از اول ژانویه سال ۲۰۱۰ میلادی (۱۱ دی ماه ۱۳۸۸) به اجرا در خواهد آمد.

لیست ممنوعه سال ۲۰۱۰

آئین نامه جهانی مبارزه با دوپینگ

قابل اجرا و معتبر از اول ژانویه ۲۰۱۰ (۱۱ دی ۱۳۸۸)

کلیه مواد ممنوعه باید بعنوان «موادخاص» در نظر گرفته شوند به جز موادی که در کلاسهای S1, S2.1 تا S2.5, S4.4 و S.6.a قرار دارند و همچنین روشهای ممنوعه M1, M2, M3.

مواد و روشهای ممنوعه در کلیه مواقع (در حین مسابقات و خارج از مسابقات)

مواد ممنوعه

S1: عوامل آنابولیک

عوامل آنابولیک ممنوع می‌باشند.

۱- استروئیدهای آنابولیک آندروژنیک (SAA)

a- استروئیدها آنابولیک آندروژنیک آگروژن* (خارجی) شامل موارد زیر می‌باشد:

1-androstendiol(5 α -androst-1-ene-3 β ,17 β -diol);**1-androstendione**(5 α -androst-1-ene-3,17-dione);**bolandi**ol(190norandrostenediol);**bolasterone**;
boldenone;**boldione**(androsta-1,4-diene-3,17-dione);
calusterone;**clostebol**;**danazol**(17 α -ethynyl-17 β -hydroxyandrost-4-eno(2,3-d)isoxazole);**dehydrochlormethyltestosterone**(4-chloro-17 β -hydroxy-17 α -methylandrosta-1,4-dien-3-one);**desoxymethyltestosterone**(17 α -methyl-5 α -androst-2-en-17 β -ol);**drostanolone**;**ethylestrenol**(19-nor-17 α -pregn-4-en-17-ol);**fluoxymesterone**;**forme**bolone;**furazabol**(17 β -hydroxy-17 α -methyl-5 α -androstano(2,3-C)-furazan);**gestrinone**;**4-hydroxytestosterone**(4,17 β -dihydroxyandrost-4-en-3-one);**mestanolone**;**mesterolone**;**metenolone**;
methandienone(17 β -hydroxy-17 α -methyandrosta-1,4-dien-3-one),
methandriol,**methasterone**(2 α ,17 α -dimethyl-5 α -androstan-3-one-17 β -ol),
methyldienolone(17 β -hydroxy-17 α -methylestra-4,9-dien-3-one);
methyl-1-testosterone(17 β -hydroxy-17 α -methyl-5 α -androst-1-en-3-one);
methylnortestosterone(17 β -hydroxy-17 α -methylestra-4-en-3-one),**methyltestosteron**;**metribolone**(**methyltrienolone**,17 β -hydroxy-17 α -methylestra-4,9,11-trien-3-one);;**mibolone**;**nandrolone**;
19-norandrostenedione(estr-4-ene-3,17-dione);
norboletone;**norclostebol**;**norethandrolone**;
oxabolone;
oxandrolone;
oxymesterone;
oxymetholone;
prostanazol(17 β -hydroxy-5 α -androstano [3,2-c] pyrazole);**quinbolone**;

stanozolol;stenbolone; 1-testosterone (17 β -hydroxy-5 α -androst-1-en-3-one); tetrahydrogestrinone (18 α -homo-pregna-4,9,11-trien-17 β -ol-3-one); trenbolone

و همچنین سایر مواد با ساختار شیمیایی مشابه یا اثرات بیولوژیک همسان نیز ممنوع می‌باشند.

b- استروئیدهای آنابولیک آندروژنیک آندوژن^{**} هنگامی که به صورت خارجی تجویز می‌شوند عبارتند از: **Androstenediol** (androst-5-ene-3 β , 17 β -diol); **androstenedione** (androst-4-ene-3,17-dione), **dihydrotestosterone** (17 β -hydroxy-5 α -androst-3-one); **prasterone** (dehydroepiandrosterone, DHEA); **testosterone**

و ایزومرها و متابولیت‌های آنها در زیر آمده‌اند:

5 α -androstane-3 α ,17 α -diol;5 α -androstane-3 α ,17 β -diol;5 α -androstane-3 β ,17 α -diol;5 α -androstane-3 β ,17 β -diol;androst-4-ene-3 α ,17 α -diol;androst-4-ene-3 α ,17 β -diol;androst-4-ene-3 β ,17 α -diol;androst-5-ene-3 α ;17 α -diol;androst-5-ene-3 α ,17 β -diol; androst-5-ene-3 β ,17 α -diol;4-androstenediol (androst-4-ene-3 β ,17 β -diol); 5-androstenedione (androst-5-ene-3,17-dione); epi-dihydrotestosterone;epitestosterone,3 α -hydroxy-5 α -androst-17-one, 3 β -hydroxy-5 α -androst-17-one;19-norandrost-17-one;19-noretiocholanolone.

۲- دیگر عوامل آنابولیک شامل موارد زیر می‌باشند ولی به آنها محدود نیستند:

Clenbuterol, selective androgen receptor modulators (SARMs), tibolone, zeranol, zilpaterol.

بمنظور استفاده در این قسمت:

^{**}"آگزوژن" به ماده‌ای اطلاق می‌شود که بدن توانایی تولید و ساخت آن را به طور طبیعی نداشته و منشاء خارجی دارد.
^{**}"آندوژن" به ماده‌ای اطلاق می‌شود که به طور طبیعی توسط بدن ساخته می‌شود و منشاء داخلی دارد.

S2: هورمون‌های پیتیدی، فاکتورهای رشد و مواد در ارتباط با آنها

مواد زیر و همچنین فاکتورهای آزادکننده (RFs) مربوط به آنها غیرمجاز می‌باشند:

- ۱- عوامل تحریک‌کننده ایتروپوئیز (ساخت گلبول قرمز) مانند ایتروپوئیتین (EPO)، داربی پوئیتین (DEPO)، متوکسی پولی اتیلن گلیکول-اپوئیتین (CERA)، هماتاید (hematide).
- ۲- گنادوتروپین‌های جفتی (CG) و هورمون لوتئینی (LH) که در "مردان" ممنوع می‌باشند.
- ۳- انواع انسولین (Insulins)
- ۴- کورتیکوتروپین‌ها

۵- هورمون رشد (GH) ، فاکتورهای رشد شبه انسولینی (مانند IGF-1) و فاکتورهای رشد مکانو (MGFs) ، فاکتور رشد مشتق شده از پلاکت (PDGF) ، فاکتور رشد فیرو بلاست (FGFs) ، فاکتور رشد اندوتلیال – واز کولار (VEGF) و فاکتور رشد هپاتوسیت (HGF) بعلاوه دیگر فاکتور رشد مؤثر بر ساخت یا تحلیل عضله، تاندون یا لیگامنت، ساخت عروق جدید، مصرف انرژی، ظرفیت بازسازی یا تغییر و تبدیل نوع تار عضلانی.

۶- فراورده های مشتق از پلاکت (مانند پلاسمای غنی از پلاکت، "blood spinning") هنگامی که از طریق عضلانی تجویز شوند، ممنوع هستند. طرق دیگر تجویز بر اساس استاندارد بین المللی معافیت مصرف درمانی نیاز به اعلام مصرف (declaration) دارند.

و دیگر موادی که دارای اثر یا اثرات شیمیایی همسان یا ساختار شیمیایی مشابه باشند.

S3 – آگونست های بتادو

کلیه آگونست های گیرنده بتا-دو (مشمول بر هر دو نوع ایزومرهای نوری مربوطه) ممنوع می باشند، بجز سالبوتامول (به میزان حداکثر ۱۶۰۰ میکرو گرم طی ۲۴ ساعت) و سالمترول (salmeterol) که نیازمند اعلام مصرف منطبق بر استاندارد بین المللی برای معافیت مصرف درمانی هستند.

سالبوتامول با غلظتی بیش از 1000ng/ml در ادرار مسلماً ناشی از مصرف درمانی آن نبوده و به عنوان یافته غیرطبیعی آزمایشگاهی تلقی خواهد شد، مگر اینکه ورزشکار از طریق بررسی فارماکوکینتیک کنترل شده ثابت کند که نتیجه غیرطبیعی بدست آمده به دنبال مصرف دوز درمانی (حداکثر ۱۶۰۰ میکرو گرم طی ۲۴ ساعت) سالبوتامول استنشاقی می باشد.

S4 – آنتاگونست ها و مودولاتوری های (تعدیل کننده های) هورمونی

دسته های (دارویی) زیر ممنوع شده اند:

۱ – مهارکننده های آنزیم آروماتوز مشتمل بر موارد زیر بوده ولی به آنها محدود نمی شوند:

Aminoglutethimide, anastrozole, androsta-1,4,6-triene-3,17-dione, (androstatrienedione), 4-androstene-3,6,17-trione(6-oxo), exemestane, formestane, letrozole, testolactone.

۲ – تعدیل کننده های انتخابی گیرنده های استروژن (SERMs) مشتمل بر مواد زیر بوده ولی به آنها محدود

نمی شوند:

raloxifene- tamoxifen- toremifene

۳ – سایر مواد ضد استروژنی مشتمل بر مواد زیر بوده ولی به آنها محدود نمی شوند:

clomiphene, cyclofenil, fulvestrant

۴ - عواملی که عمل یا اثرات مایوستاتین (myostatin) را تغییر داده و یا تعدیل می‌کنند، شامل مواد زیر می‌باشند ولی به آنها محدود نمی‌شوند:
مهار کننده های مایوستاتین (myostatin Inhibitors)

S5- مواد مدر (دیورتیک‌ها) و دیگر عوامل پوشاننده

عوامل پوشاننده ممنوع می‌باشند. آنها شامل مواد زیر هستند:
مواد مدر (Diuretics): پروبنسید (probenecid)، حجم‌دهنده‌های پلاسما (plasmaexpanders) [مانند: گلیسرول (Glycerol)، تجویز داخل وریدی آلبومین (albumin)، دکستران (dextran)، هیدوکسی اتیل استارچ (hydroxyethylstarch) و مانیتول (manitol)] و دیگر موادی که دارای اثر یا اثرات شیمیایی همسان یا ساختار شیمیایی مشابه باشند.

مواد مدر (Diuretics) شامل:

Acetazolamide- amiloride- bumetanide- canrenone- chlorthalidone- etacrynic acid- furosemide- indapamide- metolazone- spironolactone- thiazides (مانند bendroflumethiazide, chlorothiazide, hydrochlorothiazide), triamterene

و دیگر موادی که دارای ساختار شیمیایی مشابه و یا اثر یا اثرات بیولوژیک همسان می‌باشند [باستثناء دروسپرینون (drospirinone)، پامابروم (Pamabrom) و مصرف موضعی دورزولاماید (dorzolamide) و نیز برینزولاماید (brinzolamide) که ممنوع نمی‌باشند]

در صورتی که نمونه ادرار ورزشکار حاوی چنین ماده یا موادی به همراه سطوح آستانه یا زیر آستانه یک ماده یا مواد ممنوعه خارجی باشد معافیت مصرف درمانی (TUE) برای دیورتیک‌ها و عوامل پوشاننده فاقد اعتبار است.

روش های ممنوعه یا غیر مجاز

M1: افزایش انتقال اکسیژن

به روش های زیر ممنوع می باشد:

۱. دوپینگ خونی: شامل استفاده از خون اتولوگ (خود فرد) همولوگ (فرد دیگر) هترولوگ (غیر انسانی) یا فراورده های گلبول قرمز با هر منشاء دیگر.
۲. افزایش دهنده های مصنوعی جذب یا برداشت و انتقال و آزادسازی اکسیژن شامل موارد زیر بوده ولی به آنها محدود نمی شوند:
پروفلوروکمی کال ها (Perfluorochemicals), افاپروکسیرال (efaproxiral) (RSR13) و فراورده های تغییر یافته هموگلوبینی modified haemoglobin products (مانند: جایگزین های خونی با پایه هموگلوبین haemoglobin-based blood substitutes ،
فراورده های هموگلوبینی میکرواینکپسوله (haemoglobin microencapsulated products) ، به استثناء مصرف اکسیژن مکمل.

M2: دستکاری های فیزیکی و شیمیایی

۱. دستکاری یا قصد دستکاری نمونه ورزشکار با این هدف که نمونه تغییر پیدا کرده و یا عوض شود و یا صحت نمونه گرفته شده در خلال سلسله مراتب کنترل دوپینگ از بین برود، ممنوع می باشد..
این روش ها شامل سوندگذاری (کاتتریزاسیون) و یا عوض کردن ادرار یا تغییر دادن آن می باشند ولی به آنها محدود نمی شوند.
۲. تزریقات داخل وریدی به جز در مواردی که به صورت مجاز و قانونی در روند پذیرش بیمارستانی و یا بررسی های کلینیکی صورت می گیرند، ممنوع می باشند.

M3: دوپینگ ژنی

موارد ذیل به علت افزایش ظرفیت بالقوه عملکرد ورزشکار، ممنوع می باشند:

- ۱- انتقال سلول ها یا عناصر ژنتیکی (مانند DNA, RNA) ;
- ۲- استفاده از مواد فارماکولوژیک (دارویی) یا بیولوژیک (زیستی) که باعث تغییر تظاهر ژنی شوند.
آگونیست های δ Peroxisome Prolifator Activated Receptor (δ PPAR) مانند
GW 1516) و آگونیستهای δ Peroxisome Prolifator Activated Receptor (δ PPAR-AMP-activated protein kinase (AMPK) مانند (AICAR) ممنوع شده اند.

مواد و روش‌های ممنوعه در حین مسابقات

علاوه بر گروه‌ها یا کلاس‌های S1 تا S5 و M1 تا M3 که در بالا (همه موارد قبلی) به آنها اشاره شد، گروه‌های زیر نیز در حین مسابقات ممنوع می‌باشند:

مواد ممنوعه

S6: محرک‌ها (STIMULANTS):

کلیه مواد محرک (شامل هر دو نوع ایزومرهای نوری مربوطه) ممنوع می‌باشند. به جز مشتقات ایمیدازول (Imidazole) برای مصارف موضعی و آن دسته از مواد محرکی که در زمره برنامه پایش * (نظارت) سال ۲۰۱۰ قرار دارند، ممنوع می‌باشند.

مواد محرک شامل ترکیبات زیر می‌باشند:

a - مواد محرک غیرخاص عبارتند از:

Adrafinil, amfepramone, amiphenazole, amphetamine, amphetamimil, benfluorex, benzphetamine, benzylpiperazine, bromantan, clobezorex; cocaine, cropropamide; crotetamide, dimethylamphetamine; etilamphetamine, famprofazone, fencamine, fenetylline, fenfluramine, fenproporex, furfenorex, mefenorex, mephentermine, mesocarb, methamphetamine(d-), p-methylamphetamine, methylenedioxyamphetamine, methylenedioxyamphetamine, methylhexaneamine(dimethylpentylamine), modafinil, norfenfluramine, phendimetarazine, phenmetrazine, phentermine; 4-phenylpiracetam (carphedon); prenylamine, prolintane.

هر ماده محرکی که به طور واضح و مشخص در این قسمت فهرست نشده است ماده خاص تلقی می‌گردد.

b - مواد محرک خاص (مثال‌های آن) عبارتند از:

Adrenaline** ; cathine*** ; ephedrine****, etamivan, etilefrine, fenbutrazate, fencamfamin, heptaminol, isometheptene, levmetamphetamine, meclofenoxate, methylephedrine****, methylphenidate, nikthamide, norfenefrine, octopamine, oxilofrine, parahydroxyamphetamine, pemolin, pentetrazol, phenpromethamine, propylhexedrine, pseudoephedrine****, selegiline, sibutramine, strychnine, tuminoheptane

و دیگر موادی که ساختار شیمیایی مشابه یا اثرات بیولوژیک همسان با محرک‌ها هستند، نیز ممنوع می‌باشند.

* مواد زیر در زمره برنامه پایش (نظارتی) ۲۰۱۰ قرار دارند و به عنوان مواد ممنوعه در نظر گرفته نشده‌اند:
(bupropion, caffeine, phenylephrine, phenylpropanolamine, pipradrol, synephrine)

****آدرنالین** در صورتی که همراه با بی‌حس کننده‌های موضعی مصرف شود یا بطور موضعی تجویز شده باشد (مانند قطره چشمی یا بینی) ممنوع نمی‌باشد.

*****کاتین (cathine)** در مواقعی که غلظت آن در نمونه ادرار بیشتر از ۵ میکروگرم در میلی لیتر باشد ممنوع است.

******افدرین (ephedrine)** و متیل افدرین (**Methylephedrine**) زمانی که غلظت آنها در ادرار بیش از ۱۰ میکروگرم در میلی لیتر باشد، ممنوع است.

*******پسودوافدرین (pseudoephedrine)** هنگامیکه غلظت ادراری بیشتر از ۱۵۰ میکروگرم در میلی لیتر داشته باشد، ممنوع است.

S7: مخدرها (NARCOTICS)

مواد مخدر زیر ممنوع می‌باشند:

Buprenorphine, dextromoramide, diamorphine (heroin), fentanyl and its derivatives, , hydromorphone, methadone, morphine, oxycodone, oxymorphone, pentazocine, pethidine.

S8: کانابینوئیدها (Canabinoids)

نوع طبیعی یا سنتتیک تتراهیدروکانابینول (THC) (Δ^9 -tetrahydrocannabinol) و کانابینوئیدهای شبه THC (مانند حشیش، ماری جوانا، HU-210) ممنوع می‌باشند.

S9: گلوکوکورتیکواستروئیدها (Glucocorticosteroids)

همه گلوکوکورتیکواستروئیدها در صورتی که از راه دهان و مقعد و یا از طریق تزریقات وریدی و عضلانی مصرف شوند، ممنوع می‌باشند.

بر اساس استاندارد بین المللی معافیت درمانی (TUE) در صورتی که گلوکوکورتیکواستروئیدها به صورت تزریقات داخل مفصلی، اطراف تاندون‌ها، اطراف مفاصل، اپیدورال یا زیر سخت شامه و یا در درون کانال نخاعی، درون پوستی و استنشاقی تجویز شوند لازم است که یک فرم اعلام مصرف (**declaration**) از سوی ورزشکار تکمیل شده و به مراجع ذیربط ارسال گردد، بجز مواردی که در زیر به آنها اشاره شده است.

مصرف فراورده‌های موضعی در مواقعی که برای گوش، حفره دهان، پوست (شامل آیونتوفورز و فونوفورز)، ملتحمه، بینی، چشم و همچنین در ناراحتی‌های اطراف مقعدی تجویز شوند ممنوع نمی‌باشند و به هیچ نوع فرم معافیت مصرف درمانی (TUE) و یا اعلام مصرف (**declaration**) نیز نیاز ندارند.

مواد ممنوعه در ورزش‌های خاص

P1: الکل (Alcohol)

الکل (اتانول) فقط در هنگام مسابقات و در ورزش‌های زیر ممنوع شده است:

کشف یا شناسایی آن با استفاده از تجزیه آزمایشگاهی از راه تنفس و یا خون می‌باشد حد یا آستانه ممنوعیت و تخلف از قوانین مبارزه با دوپینگ (مقادیر خونی) ۰/۱۰ گرم در لیتر می‌باشد.

- فدراسیون جهانی پنتاتلون مدرن (UIPM)
- فدراسیون جهانی هوانوردی (FAI)
- برای مواد در ارتباط با تیراندازی
- فدراسیون جهانی موتورسیکلت (FIM)
- فدراسیون جهانی تیروکمان (FITA)
- فدراسیون جهانی بولینگ (FIQ)
- فدراسیون جهانی اتومبیلرانی (FIA)
- فدراسیون جهانی کاراته (WKF)
- (ninepin, tenpin)
- فدراسیون جهانی قایق موتوری (UIM)

P2. بتابلو کرها (مهارکننده‌های گیرنده بتا)

به جز در موارد خاص بتابلو کرها فقط در «حین مسابقات» رشته‌های ورزشی زیر، ممنوع می‌باشند:

- فدراسیون جهانی پنتاتلون مدرن (ULPM) برای
- فدراسیون جهانی هوانوردی (FAI)
- مواد در ارتباط با تیراندازی
- فدراسیون جهانی بولینگ (FIQ)
- رشته بتابلو کرها برای خارج از مسابقات نیز، ممنوعیت دارند.
- Tenpin & Ninepin
- فدراسیون جهانی قایق موتوری (UIM)
- فدراسیون جهانی قایقرانی با قایق بادبانی (ISAF)
- فقط برای match race helms
- فدراسیون تیراندازی (IPC, ISSF) در این رشته
- بتابلو کرها برای خارج از مسابقات نیز، ممنوعیت دارند.
- فدراسیون جهانی اسکی / اسنوبورد (FIS) در:
- Ski jumping,
- Freestyle aerials/halfpipe
- and snowboard halfpipe/big air
- فدراسیون جهانی کشتی (FILA)

بتابلو کرها شامل مواد دارویی زیر می‌باشند ولی به آنها محدود نمی‌شوند:

Acebutolol, alprenolol, atenolol, betaxolol, bisoprolol, bunolol, carteolol, carvedilol, celiprolol, esmolol, labetalol, levobunolol, metipranolol, metoprolol, nadolol, oxprenolol, pindolol, propranolol, sotalol, timolol.